

ROMANIA
PARLAMENTUL ROMÂNIEI
CAMERA DEPUTAȚILOR

ÎNTREBARE

Către: **Doamnei Oana-Silvia ȚOIU, Ministrul Afacerilor Externe (interimar)**

De la: **Doamna Ecaterina-Mariana SZŐKE, Deputat Afiliat Grupului PSD, circumscripția electorală nr. 18 Galați**

Subiectul întrebării: **Măsuri pentru garantarea continuității educației în limba română pentru comunitatea românească din Ucraina după situația din satul Orlivka**

Stimată doamnă Ministru,

Cazul clasei I cu predare în limba română din Orlivka (Cartal), regiunea Odesa, a demonstrat cât de vulnerabil poate deveni accesul la educație în limba maternă atunci când deciziile sunt luate la nivel local. După numai câteva zile de funcționare, clasa a fost închisă, iar părinții au reclamat presiuni pentru schimbarea limbii de studiu. Intervenția autorităților române și dialogul cu partea ucraineană au permis redeschiderea acesteia.

Soluționarea favorabilă a cazului nu înlătură însă problema de fond: lipsa unor garanții suficient de clare și a unui mecanism preventiv care să protejeze continuitatea învățământului în limba română. Autoritățile de la Kiev au arătat că, pe durata legii marțiale, instituțiile de învățământ nu ar trebui închise, însă episodul de la Orlivka arată că pot apărea decizii locale capabile să afecteze direct comunitatea românească.

În condițiile existenței Parteneriatului Strategic dintre România și Ucraina și ale reformei educaționale ucrainene care intră într-o nouă etapă la 1 septembrie 2027, este necesar ca protecția educației în limba română să fie transpusă în proceduri și angajamente instituționale verificabile. Relația bilaterală trebuie să permită identificarea din timp a riscurilor, consultarea comunităților românești și intervenția rapidă înainte ca dreptul la educație în limba maternă să fie afectat.

În acest context, doamnă Ministru, vă rog să îmi răspundeți la următoarele întrebări:

1) Ce demersuri va întreprinde MAE pentru obținerea unor garanții instituționale din partea Ucrainei privind menținerea și dezvoltarea claselor și școlilor cu predare în limba română?

2) Are în vedere România convenirea unui mecanism bilateral prin care deciziile locale ce pot afecta învățământul în limba română să fie semnalate și discutate înainte de aplicarea lor?

3) Va solicita MAE o evaluare comună a situației tuturor unităților și claselor cu predare în limba română din Ucraina, pentru identificarea din timp a eventualelor riscuri de reorganizare sau desființare?

4) Ce angajamente concrete urmărește România să obțină până la 1 septembrie 2027 pentru ca reforma educațională din Ucraina să asigure continuitatea învățământului în limba română?

Solicit răspuns în scris.

Cu deosebită considerație,

**Deputat
Ecaterina-Mariana SZŐKE**